

Združenje žrtev okupatorjev
1941-1945 Kranj
Slovenski trg 1, p.p. 12
4000 Kranj

Poštnina plačana
pri pošti 4101 Kranj

»OPTIMIST«

št. 39

M A R E C 2015

V A B I L O

Združenje obvešča vse člane, da bo otvoritev razstave
»DA SE NE POZABI« ,
dne 16.aprila 2015 ob 19.00 uri v podstrešju galerije
Gradu Khislstein v Kranju, Tomšičeva ul. 42.

Hkrati prosimo vse člane, ki boste dobili bilten »OPTIMIST«, da obvestite svoje prijatelje, znance in mladino, da se udeležijo te razstave, ker bodo s tem tudi oni seznanjeni, kakšno usodo nam je v letih 1941-1945 pripravljaj Hitler.

Vljudno vabljeni

IO ZDRUŽENJA

OB IZIDU DEVETINTRIDESETE ŠTEVILKE »OPTIMISTA«

Pred vami je 39. št. biltena »OPTIMIST«, kjer vas seznanjamo z nekaj novicami, poročili in obvestili.

Ob tej priliki vas še vedno prosimo, da nam pošljete svoje spomine oz. zgodbe na čase, ko ste svoja mlada leta preživljali kot izgnanci daleč od svojega doma. Čeprav so dogodki že zelo oddaljeni in niso preveč lepi, toda pozabiti se kljub temu ne smejo, pa tudi naši člani in vaši sotrpini te zgodbe radi berejo, saj se v njih vidijo tudi sami. Veseli smo vseh vaših predlogov.

ČLANI ODBOROV ZDRUŽENJA:

Izvršni odbor	Nadzorni odbor	Častno razsodišče
ROVAN FRANC	MIHELIČ ALBINCA	GABRIJEL LOJZKA
KRISTAN TONE	GERJEVIČ DARINKA	SINKOVIČ IVAN
SLADIČ STANE	KNEZ ANTON	KUNČIČ VIDA
MIŠIČ JOŽICA	PODGORŠEK IVAN	ŠUMI OLGA
KATNIK ANA		
ROVTAR STANA		
PIRC JELKA		
GERJEVIČ FRANC		
GUSTINČIČ FRANC		
KARUN JANEZ		
KNEZ JOŽICA		

≈≈≈

OBVESTILO - DELOVNI ČAS in NASLOV SPLETNE STRANI

Pisarna Združenja bo tudi v letu 2015 odprta samo **dvakrat** na teden, in sicer v **PONEDELJEK in SREDO od 9,00 – 12,00 ure.**

Naš spletni naslov je: <http://www.zdruzenje-zrtev.si>

Kdor ima možnost lahko s pridom izkoristi dostop do spletne strani in se informira o našem delu.

≈≈≈

PLAČILO ČLANARINE:

Članarina za leto 2015 še naprej znaša **15,00 €**, kamor je vključen tudi »OPTIMIST«. Lahko se plača v dveh obrokih.

Plačevanje članarine poteka na isti način kot doslej. Kranjčani in okoličani lahko plačajo v pisarni, ostali pa preko transakcijskega računa: 05100-8000057707 ali po poštni nakaznici.

IZVRŠNI ODBOR

ZAHVALA DONATORJEM

Zahvaljujemo se še enkrat vsem tistim, ki so donirali 0,5 % plačane dohodnine (za leto 2014) našemu Združenju.

Obenem se priporočamo že za naprej, da vaši sorodniki, ki predvidevajo, da bodo morali plačati dohodnino, 0,5 % za leto 2015, a še niso prijavili donacije, da le-to namenijo našemu združenju .

To lahko storijo do konca leta na naslednji način:

Izpolniti je potrebno obrazec, ki ga dobite na najbližji davčni upravi in izpolnjenega oddate ravno tako na davčni upravi.

- v rubriko *Ime oz. naziv upravičenca*, je potrebno napisati: **ZDRUŽENJE ŽRTEV OKUPATORJEV 1941-1945 KRANJ**
- v rubriko *davčna številka upravičenca*, se vpiše: **90541146**
- v rubriko *odstotek (%)* se vpiše **0,5 %**

Za več informacij lahko pokličete na naš telefon 04/2373553 (ponedeljek in sreda od 9.-12. ure), kjer vam bomo z veseljem pomagali.

Z eventualno donacijo boste pomagali našemu in hkrati tudi vašemu Združenju.

OPOZORILO: Tisti, ki ste donacijo že prijavili, je ni potrebno še enkrat.

Ker bi razstave radi obogatili še z raznimi predmeti, ki jih morda imate tisti, ki ste bili direktne žrtve, ali pa njihovi mlajši sorodniki, ki so jim ti predmeti ostali. Predvsem gre za fotografije kot naprimer: značilne slike odhoda od doma, transport v zbirne centre, potovanje v Nemčijo ali Srbijo ter fotografije iz zaporov, taborišč in prisilnega dela; dalje predmete kot so: morebitna takratna oblačila, obutev, jedilni pribor, posode in pa seveda kaj takega, kar vi mislite, da bi bilo vredno prikazati.

Vse kar ste pripravljeni pokazati bi fotografirali in nato prikazali kot slikovni material, kdor pa bi bil pripravljen, da se tak predmet pokaže v originalu, bi ga z veseljem začasno sprejeli in nato vrnili. Vsem, ki ste pripravljeni to storiti se že vnaprej zahvaljujemo.

Še enkrat pa prosimo direktne žrtve nacifašizma ali njihove bližnje sorodnike, znance, prijatelje, da nam napišejo zgodbe, doživljanja, razmišljanja o takratnih časih in dogodkih, da jih objavimo v Optimistu, vse z namenom, da se kaj takega nikdar več ne ponovi in ne pozabi.

PONATIS KNJIGE »ENTRECHTUNG, VERTREIBUNG, MORD«

Ker je prva izdaja knjige v nemškem jeziku, z zgoraj navedenim naslovom iz leta 2005, že pošla, smo se odločili za ponatis knjige. Ker naše združenje ni bilo zmožno financirati ponatisa, smo iskali donatorje, predvsem v Nemčiji, ker je knjiga v nemškem jeziku in namenjena za nemško področje. Pri tem so nam pomagali naši prijatelji iz Hamburga in Nürnberga. Do sedaj smo dobili donacijo od mesta Nürnberg - Urada za človekove pravice, od Založbe Testimon iz Nürnberga in Auschwitz Komite Hamburga. Dogovarjamo se z »Haus des Deutschen Ostens iz Münchna, ki so zainteresirani za knjigo, v kateri je napisano dogajanje med drugo svetovno vojno v Evropi.

Ponatis knjige je opravila Založba METROPOL iz Berlina. Cena ponatisa je bila 3200,00 €, za kar je bila podpisana pogodba, po kateri so se obvezali, da bo ponatis narejen do konca leta 2014, mi pa smo se obvezali, da bomo Metropolu nakazali v petih obrokih, začeniši z avgustom do konca leta 2014.

POROČILO O PODELITEVI NAGRADE V HAMBURGU

Zaradi ponatisa knjige "Entrechtung, Vertreibung, Mord", katero je ponatisnila tiskarna METROPOL v Berlinu smo potrebovali 3.200,00 €. Da bi ta sredstva zbrali, smo se odločili poiskati donatorje, kateri so nam pomagali financirati ta ponatis.

Med donatorji, ki so nam odobrili sredstva je tudi DIE STIFTUNG AUSCHWITZ KOMITE. Pri tej organizaciji so nam zelo pomagali dobiti donacijo 1000 € naši dolgoletni prijatelji iz ZRN. Ker je takšno nagrado dobilo več organizacij, je bila v Hamburgu organizirana podelitev teh donacij, in to 16.10.2014. V tej zvezi je bila organizirana prireditev ob obisku zainteresirane publike in organizacij, katere delujejo na tem področju. Na to podelitev sva bila povabljeni tudi Tone Kristan in Franc Rovan.

Ob tej priliki v času od 15.10. do 17.10.2014 sva imela tudi pogovore z našimi prijatelji, kateri nam že dolgo let pomagajo navezovati stike z različnimi institucijami v ZRN, imela pa sva tudi intervjuje z novinarji za časopise.

Potovanje je bilo izvedeno iz Celovca v Hamburg in nazaj, kar je financirala tudi ta organizacija. Podarjena finančna sredstva 1000,00 € smo porabili za izpolnitev pogodbe s tiskarno METROPOL Berlin.

PISMO MINISTRU ZA PRAVOSODJE, g. KLEMENČIČU (dec.2014)

Na pobudo Združenja žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj (v nadaljevanju: ZŽO Kranj) je Ministrstvo za pravosodje takratne vlade avgusta 2008 poslalo osnutek predloga zakona o povračilu premoženjske škode iz časa druge svetovne vojne v vladno proceduro. Pripravljenega zakona ne poznamo (razen iz javnih sredstev) in vemo samo, da je zelo pomanjkljiv, zato ga moramo temeljito pregledati in prosimo, da nam ga dostavite.

Ta predlog zakona sedaj leži nekje v predalih vlade, verjetno pa ga imate tudi na Ministrstvu za pravosodje nekje spravljene, tako da nihče več o tej pereči problematiki ne dela v smeri, da bi ta osnutek zakona prišel do sedanje vlade in naprej do parlamenta v redno proceduro postopka za sprejem tega zakona o tako pereči problematiki.

Aktualni predsednik vlade dr. Miro Cerar je v volilni kampanji obljubljal, da bo sodeloval s civilno družbo. Prav zaradi tega si želi IO ZŽO Kranj, da bi nas gospod minister Klemenčič povabil na razgovor, kjer bi se dogovorili, kako po najkrajši poti spraviti omenjeni zakon v parlamentarni postopek.

IO ZŽO Kranj pričakuje od vas, minister Klemenčič, da nam boste v čim krajšem času določili termin za razgovor z vami na Ministrstvu za pravosodje v Ljubljani.

V pričakovanju na to vabilo za razgovor z vami, vas lepo pozdravljamo.

V vednost:

- predsednik državnega zbora
- predsednik vlade
- MDDSZEM

PISMO RTV

JAVNI ZAVOD RTV SLOVENIJE
 KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM
 Andraž Pöschl
 Kolodvorska 2
 1550 LJUBLJANA

Združenje žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj prosi programski svet RTV Ljubljana za uvrstitev v program 2015, naš 60-minutni dokumentarni film "ŽRTVE VOJNEGA NASILJA 1941-1945", in sicer v okviru spomina napada na Jugoslavijo 6. aprila 1941 in ustanovitve OF, 27. aprila 1941, ki je takrat pozvala vse Slovence, da se uprejo okupatorju.

Naše Združenje bi želelo, da bi ob tej priliki predvajali navedeni film in tako s pričevanjem žrtev spomnili Slovence na težke čase in upor proti terorju okupatorjev na slovenskem ozemlju.

Za več informacij se lahko tudi dogovorimo za sestanek na RTV-ju, smo pa vam na voljo tudi na: zzokranj@siol.net, ali na tel. številki: 04/2373-553 ob ponedeljkih in sredah od 9. do 11. ure.

O vaši odločitvi nas prosim obvestite čimprej.

Lep pozdrav

Predsednik
 Franc Rován

☺ ☺ ☺

PISMO POSLANSKIM SKUPINAM IN VLADI RS

Vlada RS
 Državni zbor
 Vsem poslanskim skupinam

Spoštovani

Na pobudo Združenja žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj, je na Ministrstvo za pravosodje takratne vlade, avgusta 2008 poslalo osnutek predloga zakona o povračilu premoženjske škode iz časa druge svetovne vojne, v vladno proceduro za nadaljnjo razpravo in sprejem tega zakona v takratnem parlamentu. Do razprave in do sprejema zakona v parlamentu ni prišlo, ker je padla takratna vlada in so bile predčasne volitve. Tudi naslednje vlade so bile do tega perečega problema imune.

Naša organizacija je bila ustanovljena leta 1997, kot civilna družba z enim edinim ciljem, da kot civilna družba po sodni poti izterja vojno odškodnino od naslednic takratnih okupatorskih držav. Pri tem nam je pomagal nemški odvetnik, dr. Oberwinder, ki je v našem imenu vložil tožbo, katero je po nemških sodnih institucijah prehodila poti vse - do nemškega ustavnega sodišča. Uspeha nismo dosegli. Povsod so nas zavrnilo z enako utemeljitvijo, da se tega problema ne more rešiti v našo korist, ker država Slovenija še ni

sprejela zakona o poplačilu vojne materialne škode za svoje državljane. Tudi nemška vlada in nemški parlament, kamor smo poslali zahtevo za rešitev tega perečega problema, so nas zavrnilo z istim razlogom, da doma nimamo sprejetega takega zakona. Naš nemški odvetnik, ki nas je povsod zastopal, je pismeno zaprosil g. Drnovška, da podpre njegovo prizadevanje za rešitev preko sodnih poti, a podpore ni bilo, zato menimo, da je zadnji čas, ko je treba tak zakon sprejeti. Nas žrtve II. svetovne vojne, ne more nihče več prepričati, da tega zakona država ne more sprejeti, ker da nima denarja za vojno materialno odškodnino oškodovancev, ki bi vlagali zahteve, za po vojni, ocenjeno škodo a nikoli plačano. Vidimo, kako hitro država pokrije izgube naših bank za kar pa se vedno najde davkoplačevalski denar.

Aktualni predsednik vlade, gospod Miro Cerar je v volilni kampanji obljubljal, kot so obljubljale tudi druge stranke, da bodo sodelovale s civilno družbo.

Vsem vodjem poslanskih skupin sporočamo, da smo v decembru 2014 poslali pismo z navedeno problematiko ministru za pravosodje Klemenčiču in ga zaprosili, naj nam pošlje tisti osnutek zakona, ki smo ga skupaj z ministrom Šturmom pripravljali za proceduro s takratno vlado.

S končnim besedilom osnutka, katerega je tedaj pripravilo ministrstvo, mi tedaj nismo bili seznanjeni, da bi ga tudi mi proučili in dali ev. pripombe. Hkrati smo mu predlagali, naj nas povabi na razgovor ali sestanek na ministrstvo za pravosodje. Ampak do danes se ni še nič zgodilo.

Naše mnenje je, da bi se prav minister za pravosodje moral prvi aktivno zavzeti za čimprejšnjo rešitev, tako starega in aktualnega problema, kot je poplačilo materialne vojne odškodnine. Od njega smo pričakovali več aktivnosti. Rešitev tega problema bi morala biti v interesu vseh parlamentarnih strank.

Zato vas prosimo za podporo in pomoč pri prizadevanju, da se tozadevni zakon – oziroma osnutek, čimprej najde in spravi v potrebno proceduro za razpravo in sprejem v parlamentu.

Hvala za vaše razumevanje in prosimo, da nam pismeno sporočite vaša stališča do tega problema in za srečanje z vašo poslansko skupino.

Lep pozdrav

Predsednik
Franc Rovar

☺ ☺ ☺

ODOBRITEV DOTACIJE MOK

Kot vsako leto smo se tudi v letu 2015 prijavi na razpis o sofinanciranju programov vojnih veteranskih organizacij v Mestni občini Kranj.

Na naše zadovoljstvo je MOK pozitivno odgovorila na našo vlogo in nam za leto 2015 odobrila 806.00 €. Dotacijo lahko koristimo v dveh šestmesečnih obokih po 403,00 €

Omenjena sredstva bomo koristno uporabili pri našem delu.

ZADNJE NOVICE

Vse, ki prejimate naš bilten »Optimist« prosimo, da obvestijo tudi svoje prijatelje, znance in sorodnike, da imajo možnost spremljanja novic o našem delu tudi preko interneta. Tam lahko preberejo vsa tekoča dogajanja in kaj se v združenju dela.

Internetni naslov je: <http://www.zdruzenje-zrtev.si>

Člani in nečlani pa lahko komunicirajo z nami tudi po elektronski pošti, na naslovu: zzokranj@siol.net

OBISKI NAŠIH ČLANOV

S to rubriko smo naleteli na lepo odobravanje naših članov. Posebno pa še pri članih, katere smo obiskali na njihovih domovih, oz. v domovih za starejše, za njihove rojstne dneve, kar vidite na slikah s srečanj, ki smo jih poslali tudi njim. Tistim bolj oddaljenim pa pošljemo čestitko po pošti.

V nadaljevanju vam prikazujemo nekaj slik z naših obiskov:

Decembra je rojstni dan slavila ga. MARIJA SALMIČ iz Mlake pri Kranju.

Novembra je praznoval rojstni dan tudi g. JEREB ANTON iz Kranja.

Decembra smo obiskali našo članico ŠUMI OLGO v DU Kranjska gora.

V januarju 2015 smo za rojstni dan obiskali ga. KUNSTELJ MARIJO iz Kranja.

V februarju smo za rojstni dan čestitali tudi članom IO: GABRIJEL LOJZKI, PIRC JELKI, KARUN JANKU in MIHELČ ALBINCI

V marcu smo obiskali REPANŠEK CIRILA za 85 rojstni dan v Kamniku

Ponovno pa prosimo vse člane in njihove sorodnike, da nas obveščajo o spremembah naslovov, ter o umrlih članih.

Podatke rabimo za urejanje evidence članov.

Spodaj vam navajamo kateri naši člani so umrli od okt obra do marca 2015, seveda za katere so nam sporočili njihovi sorodniki in znanci.

UMRLI ČLANI V LETU 2014

Hafner Zofija	29.04.1925	Pot v Bitnje 11, Kranj	oktober
Košir Jože	04.10.1923	Zelena pot 12, Ljubljana	oktober
Novšak Anton	20.08.1932	Močvirje 17, Bučča	november
Kadunc Alojz	25.04.1919	Srednja vas 162, Šenčur	december
Mesec Zofija	20.03.1926	Mlakarjeva 10, Šenčur	januar
Šinkovec Franc	26.11.1939	Kebetova 1, Kranj	februar
Benčan Zmagoslav	12.12.1933	Gubčeva 1, Kranj	februar

ZBIRKA SPOMINOV NA IZGNANSTVO

Vsi, ki prejimate našo publikacijo »Optimist« veste, da poleg vseh obvestil in dogodkov, ki so se zgodili v določenem obdobju, na koncu vedno objavimo tudi eno zgodbo ali pesem, ki jo je napisal kdo od naših članov in opisuje doživljanja in zgodbe iz časa izgnanstva in po vrnitvi v domovino.

Teh zgodb smo objavili že kar nekaj, pa verjamemo, da vas je še veliko, ki bi lahko kaj povedali, oz. napisali v zvezi z dogodki in občutji v tistem času. Zato ponovno prosimo, napišite ali pa povejte mlajšim da bodo zapisali te spomine, da se ta polpretekla zgodovina ne bo pozabila, in da bodo naši zanamci seznanjeni s takratnimi dogodki.

Vse do sedaj objavljene zgodbe pa bomo v kratkem natisnili v enem zvezku, ki ga boste tudi prejeli.

SPOMINI, KI NAJ SE ZAPIŠEJO IN SE NE SMEJO POZABITI

Napisala Čebulj Marinka (po pripovedi Palčič Janeza)

PETNAJST LET JE ŠTEL

*17.7.1942 – 15 let je štel,
ko sovražnik je prihrumel,
ob 5h zjutraj s puškinimi kopiti
po vratih razbijal je,
dokler niso odprla se.*

*10 minut jim je časa dal,
da najnujnejše je vsak pobral,
kot živino prignali so jih na cesto,
od doma k Pajerju, na zborna mesto.*

*Žene, otroke na levo, moške na desno,
kot čredo so jih razdelili,
na avtobus jih naložili.
Nihče ni vedel, kod ne kam,
spraševal se v strahu vsak je sam.*

*V begunjskih zaporih so pristali,
po izpraznitvi žepov, so jih še popisali.
Ni bil človek, le zapornik št: 3157
in velik vprašaj: »Ali bo preživel
ali za vedno onemel?«*

*40 zapornikov v eno sobi na tleh je ležalo,
ob zvoku ključev v ključavnici 40 jih je vstalo,
postavili so se v dve vrsti po velikosti,
tekli po hrano, ki ni bilo je dosti.*

*Prve dni ni mogel vrele čorbe piti,
zato je moral lačen biti,
pozneje na brzino je vročo brozgo popil,
da le nekaj v želodec je dobil.*

*Vsak večer ob 7h nežno je cerkveni zvon zvenel,
vsak se je vprašal, bo to noč preživel?
Baterije sij, nočni klic zapornikove številke,
kamion - rafali, padali so kot požete bilke.*

*Čez tednov pet – prevoz v Vižmarje,
v zavode škofove.
Tam čakali so otroci in žene,
skupaj jih nočni je transport
odpeljal na zahod – v lagarje.*

*Na Jesenicah postanek
med tovornimi vlaki na šestem tiru,
zastraženi z vseh strani,
le srčna želja, da bi se domov vrnil,
doma radi bi živeli v miru.*

*V logorju lakota, prisilno delo,
bombandiranje »O, da bi se le preživel!«
da bi se vrnil na Hrušico, rodno vas,
da bi svoboden bil slovenski glas.*

24.4.1945

*Amerikanci iz logerja Gunzenhausen so jih rešili
17.7.1945 domov so se vrnil.
Izmučeni, lačni in bolni,
toda upanja v lepšo prihodnost polni.*